

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 29/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Erikom Šablatúrom, advokátom, Holíčska 13, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sa/97/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sa/97/2021. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal správne mu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnou žalobou doručенou Krajskému súdu v Bratislave 23. novembra 2021 domáha preskúmania rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o priznanie starobného dôchodku za podmienky zníženého dôchodkového veku v súvislosti s výkonom funkcie zaradenej do I. pracovnej kategórie. Napadnuté konanie je od 1. júna 2023, teda od účinnosti tzv. novej súdnej mapy, vedené na správnom súde a do doručenia ústavnej sťažnosti v ňom nebolo meritórne rozhodnuté.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ zrekapituloval doterajší priebeh napadnutého konania, pričom v podstatnom uviedol, že od podania správnej žaloby uplynulo už 24 mesiacov a správny súd vo veci dosiaľ nekonal a nie je nariadené ani pojednávanie. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v minulosti sa už domáhal porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým konaním krajského súdu, no jeho prvá ústavná sťažnosť bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 310/2023-7 zo 14. júna 2023 ako zjavne neopodstatnená.

4. Podľa názoru sťažovateľa je postup konajúceho súdu neefektívny, resp. súd je nečinný, keďže od 13. októbra 2022, keď doručil krajskému súdu vyjadrenie, krajský súd nekonal a nekoná ani správny súd, keďže v napadnutom konaní nebol vykonaný žiaden procesný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci. Povahou veci ide o spor o starobný dôchodok, ktorý je pre sťažovateľa mimoriadne dôležitý, keďže sa dotýka jeho životnej existencie, aj s prihliadnutím na súčasné ťažké obdobie v dôsledku vysokej inflácie, ktorou sa výrazne znižuje jeho životná úroveň.

5. Sťažovateľa mimoriadne znepokojilo vyjadrenie predsedníčky správneho súdu z 25. júla 2023 v televízii TA3, keď poukázala na personálnu poddimenzovanosť správneho súdu a zároveň konštatovala, že táto skutočnosť bude mať zrejme za následok aj prietahy v konaniach a podľa jej názoru by sa situácia na správnom súde mala stabilizovať v najbližších 3 rokoch.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom správneho súdu v napadnutom konaní. Ústavnému súdu neuniklo, že petit ústavnej sťažnosti obsahuje niekoľko nepresností, ako napríklad nepresné označenie označeného práva v bode 1 petitu alebo nesprávne označenie súdu v bode 3 petitu, avšak ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na opravu petitu, keďže bolo zrejmé, že ide len o administratívne chyby v písaní.

7. Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľovu prvú ústavnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, odmietol uznesením sp. zn. II. ÚS 310/2023 zo 14. júna 2023 ako zjavne neopodstatnenú. Konštatoval v ňom, že krajský súd nebol vo veci nečinný a realizoval procesné úkony zabezpečujúce kontradiktórnosť konania a prípravu na rozhodnutie. Polročné obdobie nečinnosti ústavný súd nevyhodnotil ako prietahy zo strany krajského súdu. Zároveň konštatoval, že celková dĺžka konania nie je nezlučiteľná s obsahom označeného práva (pozri bližšie uznesenie sp. zn. II. ÚS 310/2023).

8. Ústavný súd preskúmal procesný postup správneho súdu od vydania daného uznesenia ústavného súdu, ako aj v kontexte celkovej dĺžky napadnutého konania. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že správny súd zaslal 14. novembra 2023 urgenciu žalovanej na vyjadrenie k replike sťažovateľa. Opakovaná výzva k replike bola žalovanej doručená 4. decembra 2023 a lehota žalovanej na vyjadrenie uplynie 7. februára 2024.

9. Z relevantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú s'ťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. V tomto kontexte ústavný súd dáva s'ťažovateľovi opakovane do pozornosti aj rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

11. Na základe už uvedeného ústavný súd konštatuje, že ani súčasná celková dĺžka napadnutého konania, teda doba 2 rokov, sama osebe nemá ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie. Celková dĺžka napadnutého konania je zlučiteľná so základným právom s'ťažovateľa, ktorého porušenie namieta.

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú s'ťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

13. Keďže ústavná s'ťažnosť bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

14. Napokon ústavný súd uzatvára, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni s'ťažovateľovi, aby v budúcnosti po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2024

Libor Duľa
predseda senátu